

VORMVRIJE MER BEOORDELINGSNOTITIE

ZUIVELFABRIEK DE GRAAFSTROOM DORPSSTRAAT 18 te BLESKENS GRAAF

Opdrachtgever: Zuivelfabriek de Graafstroom
Dorpsstraat 18
2971 AD Bleskensgraaf

Projectnummer: 60230121-WMB
Kenmerk rapport: MR60230121R001-3
Status rapport: Definitief
Datum: 27 juli 2023

Projectleider

Wematech Advies Groep B.V. is gecertificeerd door KIWA volgens de gestelde criteria conform ISO-9001:2015 onder nummer KSC-K96808

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	3
1.1. Beschrijving initiatief	4
1.2. Besluit Milieueffectrapportage	7
2. KENMERKEN VAN HET PROJECT	8
2.1 Omvang van het project	8
2.2 Cumulatie met andere projecten	8
2.3 Gebruik van natuurlijke hulpbronnen	11
2.4 Productie van afvalstoffen	11
2.5 Verontreiniging en hinder	12
2.6 Risico ongevallen/rampen, gelet op gebruikte stoffen of technologieën	15
2.7 Risico's voor de menselijke gezondheid	18
3. PLAATS VAN HET PROJECT	20
3.1 Bestaand grondgebruik	20
3.2 De relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied	21
3.3 Opnamevermogen van het natuurlijke milieu	21
4. KENMERKEN VAN HET POTENTIËLE EFFECT	26
5. RESUMÉ	27

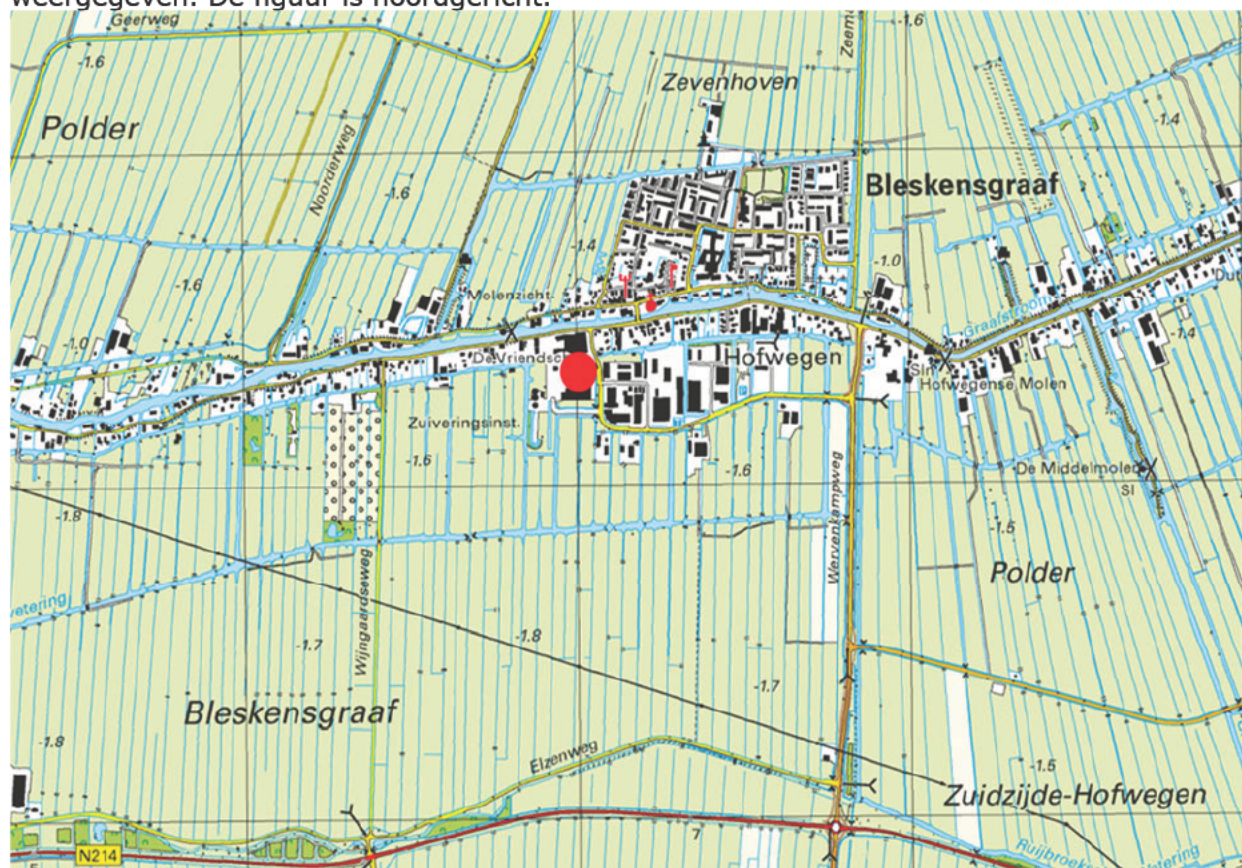
1. INLEIDING

Zuivelfabriek de Graafstroom (verder te noemen: Graafstroom) is sinds 1908 gevestigd aan de Dorpsstraat 18 te Bleskensgraaf. Graafstroom is een kaasmakerij waarbij ingenomen rauwe melk wordt verwerkt tot kaas en kaasproducten.

De rauwe melk wordt aangevoerd middels vrachtwagens en opgeslagen in tanks. Na een voorbereiding en ontroming van de melk wordt door toevoeging van stremsel en zuursel de melk gestremd tot wrongel. De wrongel wordt overgebracht in kaasvaten en geperst tot kazen. De kazen worden gedurende een tijd gepekeld en voorzien van een kaasdeklaag. Na een periode van rijping worden de kazen uitgeleverd aan derden.

De kadastrale percelen die in het bezit zijn van Graafstroom betreffen de percelen kadastraal bekend gemeente Bleskensgraaf sectie E nummers 221, 781, 782, 784, 785, 786 en 794. De gezamenlijke oppervlakte van deze percelen bedraagt om en nabij 13,1 hectare. Daarvan is een aanzienlijk deel grasland dat niet behoort tot de inrichting van Graafstroom. De inrichting, daar waar de activiteiten worden ontplooid, omvat in totaliteit ongeveer 7,3 hectare en is gelegen op een bedrijventerrein dat onderdeel uitmaakt van de dorpskern Bleskensgraaf.

Een kadastrale situatieschets is bijgevoegd als bijlage 1 van de aanvraag. Daarop zijn voornoemde kadastrale percelen weergegeven alsmede de begrenzing van de inrichting. In onderstaande figuur is de ligging van Graafstroom met een rode stip in de omgeving weergegeven. De figuur is noordgericht.

Figuur 1.1 Ligging Graafstroom in omgeving (Bron: Topokaartnederland.nl)

1.1. Beschrijving initiatief

Graafstroom is voornemens een aantal wijzigingen door te voeren binnen haar bedrijfsvoering. Gekozen is om de wijzigingen middels een aanvraag om revisievergunning (Wabo artikel 2.1 lid 1 e 2° n 3°) kenbaar te maken.

Graafstroom heeft onlangs haar visie op de toekomst uitgewerkt naar aanleiding van de tendens die *Graafstroom* ziet naar kaasbereiding vanuit verschillende melksoorten met verschillende duurzaamheidskenmerken en de toenemende differentiatie van kaassoorten.

Het verwerken en produceren van deze verschillende melk- respectievelijk kaassoorten vraagt om een fysieke scheiding van productie- en opslagfaciliteiten om steeds terugkerende tussentijdse reinigingsstappen te voorkomen. Ofwel dit vergt tanks en productielijnen die zijn toegewijd aan één of enkele specifieke soort(en) melk of kaas.

Voorliggende aanvraag ziet daarom op een uitbreiding van de gebouwen voor productie, opleg en veredeling van kaasproducten. In algemene zin heeft *Graafstroom* twee doelen voor ogen met deze uitbreiding. Enerzijds wenst *Graafstroom* ontwikkelruimte te creëren om ook in de toekomst tegemoet te kunnen blijven komen aan de toenemende marktvraag naar en differentie in kaasproducten en melkstromen met verschillende duurzaamheid kenmerken. Anderzijds wenst de *Graafstroom* haar huidige productie, opleg en veredeling faciliteiten blijvend te kunnen optimaliseren en te verduurzamen. De huidige fysieke ruimte is hiervoor ontoereikend.

Voornoemde stappen zijn noodzakelijk om haar bedrijfsvoering toekomstbestendig te houden en te maken.

Met een uitbreiding in gebouwen en installaties kan in theorie ook de verwerkingscapaciteit worden verhoogd, immers zijn er meer opslagtanks en productielijnen dan in de huidige situatie.

Met de te realiseren voorzieningen zou in theorie de productiecapaciteit kunnen worden verhoogd van 450 miljoen liter melk naar maximaal 700 miljoen liter melk en zou 25.000 ton kaas extra kunnen worden geproduceerd.

In theorie, immers een differentiatie in melk- en kaassoorten vergt tanks en productielijnen die niet voor meerdere melk-/kaassoorten kunnen worden ingezet. Voorts is het aanbod in melk al jaren stabiel en zal in de toekomst (met de ontwikkelingen op het gebied van stikstofbeleid en duurzaamheid) naar verwachting alleen maar afnemen.

In hoeverre de maximale theoretische productiecapaciteit in de praktijk daadwerkelijk zal worden behaald hangt daarmee sterk af van het aanbod van melk.

Regelgeving zoals het Besluit milieueffectrapportage gaat niet uit van productiecapaciteiten die in de praktijk kunnen worden behaald maar van theoretische productiecapaciteiten. Om deze reden zijn de aanvraag en bijbehorende onderzoeken uitgewerkt voor de maximale productiecapaciteit die in theorie zou kunnen worden behaald. Hiermee wordt voor alle milieuhygiënische aspecten een overschatting gemaakt van de effecten die zullen optreden in de praktijk zodat de omgeving van Graafstroom maximaal wordt beschermd.

Hierna volgt een korte toelichting op de wijzigingen.

Uitbreiding productiegebouw en realisatie voorfabriek

De aanvraag ziet onder ander toe op een uitbreiding van de productiegebouwen. In algemene zin heeft *Graafstroom* twee doelen voor ogen met deze uitbreiding. Enerzijds is er een grote vraag naar kaasrelevante producten en wil *Graafstroom* de mogelijkheid creëren om aan deze vraag te voldoen door in productiecapaciteit uit te breiden. Anderzijds moet *Graafstroom* voor zichzelf fysieke ruimte creëren om naar de toekomst toe een moderne fabriek te blijven. Op dit moment zitten gedeelten van de fabriek fysiek zo vol, dat er geen ruimte is om installaties te vervangen. Dit vergroot de kans op kritieke uitval van procesdelen. Om dit te voorkomen zal er ruimte gecreëerd moeten worden voor nieuwe apparatuur gericht op de toekomst waarin nadrukkelijk wordt beoogd de processen verder te verduurzamen.

Feitelijk gezien zal een nieuwe voorfabriek (op het middenterrein) en een nieuwe kaasmakerij worden gerealiseerd achter (ten zuiden van) het bestaande productiegebouw ofwel op grotere afstand van woonbebouwing. De nieuwe kaasmakerij bestaat uit een wrongelbereiding en het persen van kaas, een pekellokaal en een ruimte voor het aanbrengen van de kaasdeklaag. Daarnaast wordt kaasopslag gerealiseerd (rijpen) en worden ruimten gerealiseerd voor een tweede CIP proces. Voorts wordt een kleine werkplaats ingericht voor de technische dienst, een acculaadruimte en diverse voorzieningen voor het personeel als was-, toilet- en kleedruimten en een kantine. Op de verdiepingsvloer boven de transportgang tussen de kaasmakerij en de opslag zijn de installaties voor de aansturing van de procesonderdelen opgesteld.

In de voorfabriek zijn productieruimten aanwezig voor het voorbehandelen van de melk, en de bewerking van wei. Voorts zijn technische ruimten aanwezig voor het verpompen van de vloeibare grond- en hulpstoffen. Naast de opstelling van procesapparatuur zijn in de voorfabriek eveneens een bedieningsruimte, kleedruimte, kantine en toiletten aanwezig.

De werktijden blijven ongewijzigd, het aantal werknemers zal toenemen tot circa 100 medewerkers.

Verduurzaming productie

In de bestaande situatie wordt de melk voorbehandeld en doorloopt het vervolgproces. Gedurende het vervolgproces zal uit het product een waterfractie worden onttrokken middels filtratie. Het water dat uit de product wordt afgescheiden wordt gecirculeerd en nuttig toegepast voor andere procesdoeleinden waardoor relatief minder drinkwater hoeft te worden ingenomen.

Met deze aanpassing kan eveneens worden voorkomen dat de hoeveelheid afvalwater die jaarlijks wordt geloosd evenredig toeneemt aan de hoeveelheid melk die zal worden verwerkt.

Daarnaast wordt het 'Helios project' opgeleverd en in gebruik genomen. Dit project ziet op het inzetten van warmtepompen. Dit wil zeggen dat met een warmtepomp een gedeelte van de warmte niet langer wordt geleverd door een aardgasgestookte installatie (stoomketel) maar met een elektrische installatie (gevoed met volledig duurzaam opgewekte stroom). Hiermee kan het aardgasverbruik worden gereduceerd.

Voor dit project is in 2021 een vergunning verleend. Het in gebruik nemen van het Helios project wordt in drie uitgestrekte fasen gerealiseerd. Per fase worden tanks in gebruik genomen waarin water wordt opgeslagen van een hogere temperaturen die corresponderen met de benodigde temperaturen in het productieproces.

Het water wordt in buffertanks opgeslagen en via een leidingbrug van en naar de fabriek gepompt. Alle watervoerende onderdelen zijn daarbij sterk geïsoleerd uitgevoerd om warmteverlies zoveel als mogelijk te voorkomen.

Bij het in werking stellen van fase 2 zal ook de huidige waterzuiveringsgebouw worden ondergebracht in het utiliteitsgebouw op het achterterrein. Het verhuizen van de waterzuivering is niet opgenomen in voorliggende aanvraag omdat met de huidige ligging van de waterzuivering de aanvraag ziet op een meer worst case situatie.

Tenslotte zullen binnen de inrichting (oa op het dak van de nieuwe productieruimte) zonnepanelen worden gerealiseerd waarmee zonne-energie wordt opgewekt en ook het verbruik aan elektra kan worden gereduceerd.

Los-/laadstation bulkvloeistoffen

De huidige los- en laadplaatsen zijn decentraal over het terrein verdeeld. In de beoogde situatie wordt een nieuw ontvangstgebouw voor bulkvloeistoffen gerealiseerd met daaraan vast een voorbereidingsruimte, gezamenlijk de voorfabriek.

In de toekomstige situatie zullen de RMO's via de oostzijde het terrein oprijden en met een lus om de nieuwe kaasmakerij heenrijden naar een centraal los- en laadstation. Dit station is overdekt en geheel voorzien van een vloeistoffdichte vloer. Het lossen van (ADR geclassificeerde) reinigingsmiddelen wordt in een separaat deel van het station uitgevoerd. Het reinigen van RMO's gebeurt indien nodig direct nadat de bulkauto gelost heeft of eventueel vooraf ter plaatse van dit los-/laadstation.

Vanaf het los/laadstation gaat de melk naar een pomp die het via een verdeler (manifold) transporteert naar de juiste tank.

Het meest westelijke deel van het los/laadstation is bestemd voor het lossen van chemicaliën. Van daaruit worden de vloeistoffen meteen verpompt in de chemicaliëntanks die bij de voorfabriek zijn opgesteld.

Vaste stoffen zoals zout maar ook hulpstoffen in verpakkingen worden nabij het productiegebouw of expeditie gelost.

Wijziging layout terrein / waterhuishouding

Door de bouwkundige wijzigingen die worden doorgevoerd wijzigt de layout van het terrein. Het verkeer zal nog altijd via de Melkweg het terrein benaderen en verlaten. Om echter de aansluiting van het terrein van *Graafstroom* op de Melkweg te optimaliseren wordt de uitrit ietwat in zuidelijke richting verlegd. De huidige aansluiting op de Melkweg is immers direct na een haakse bocht gesitueerd. Met de nieuwe uitweg wordt de verkeerssituatie overzichtelijker en daarmee de verkeersveiligheid vergroot.

Met het vergroten van het bouwvolume dienen enkele bestaande watergangen te worden gedempt en worden duikers verplaatst of vergroot. In overleg met het Waterschap is een ontwerp voor compensatie van het oppervlaktewater uitgewerkt zodat nieuwe watergangen worden gegraven. Hiertoe wordt eveneens een procedure op grond van de Waterwet doorlopen.

Om tot een landelijke inpassing van de productiegebouwen te kunnen komen zullen groensingels worden aangelegd waardoor het bouwvolume goeddeels aan het zicht worden onttrokken dan wel voor een minder hard beeld zorgen.

Deze gebiedsinrichting is in overleg met de gemeente en Provincie tot stand gekomen. Het inpassingsplan dat daaraan ten grondslag ligt is bijgevoegd als bijlage 3.

Tenslotte wordt een weegbrug aangelegd waarmee de bulktransporten met room kunnen worden uitgewogen. Met deze weegbrug worden eveneens steekproefsgewijs (enkele per dag) RMO's gewogen om de nauwkeurigheid van de geïnstalleerde flowmeters in de transportleidingen te kunnen controleren.

1.2. Besluit Milieueffectrapportage

Binnen de inrichting vinden geen activiteiten plaats welke worden genoemd in onderdeel C van het Besluit milieueffectrapportage. Wel vinden activiteiten plaats welke worden genoemd in onderdeel D36 van dit besluit, te weten de navolgende categorie:

"De oprichting, wijziging of uitbreiding van een installatie van een zuivelfabriek in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een productiecapaciteit van 30.000 ton per jaar of meer."

De bedrijfsvoering is aan te merken als een zuivelfabriek (kaasmakerij). De aanvraag ziet op een theoretische productiecapaciteit van 700 miljoen liter. Met een verhoging van de melkinnamecapaciteit met 250 miljoen liter zou orde grootte 25.000 ton extra kaas kunnen worden geproduceerd.

Met voorliggende aanvraag zou de productiecapaciteit kunnen worden vergroot met om en nabij 25.000 ton kaas. De verandering overschrijdt daarmee niet de drempelwaarde van 30.000 ton op jaarbasis die is genoemd in het Besluit milieueffectrapportage.

Op grond van vorenstaande dient voor het initiatief een vormvrije Mer-beoordeling te worden opgesteld. Hoewel een dergelijke Mer-beoordeling vormvrij is wordt middels de bijgevoegde vormvrije Mer-beoordeling (zie bijlage 4) getoetst aan de criteria welke zijn genoemd in Bijlage III van EU-richtlijn Mer.

Een OBM op basis van categorie D 36 van het Besluit milieueffectrapportage vervalt doordat de activiteit onderdeel uitmaakt van een IPPC-installatie (Besluit omgevingsrecht artikel 2.2a lid 9).

2. KENMERKEN VAN HET PROJECT

2.1 Omvang van het project

Het initiatief ziet toe op een uitbreiding van een bestaande inrichting die zich richt op de productie van kaas. De wijziging is beschreven in paragraaf 1.2.

Een algemene bedrijfsomschrijving van de bestaande inrichting is opgenomen in de toelichting op de aanvraag om vergunning.

2.2 Cumulatie met andere projecten

Bij de beoordeling of een project mogelijk belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben, dient eveneens mogelijke cumulatie met aanstaande plannen en projecten in de directe omgeving beschouwd te worden. Hierbij dient beoordeeld te worden of er functionele of fysieke verbanden zijn die ertoe leiden dat effecten van projecten elkaar significant versterken.

Door de drijver van de inrichting worden in de nabijheid van de inrichting geen andere activiteiten ontplooid waardoor geen sprake kan zijn van mogelijke cumulatie met door de drijver van de inrichting te ontplooiën projecten. Ook cumulatie van milieugevolgen door de aanwezigheid van omliggende projecten of bedrijven is niet direct te verwachten.

De milieuaspecten die eventueel voor een cumulatief effecten kunnen zorgen betreffen:

- emissies van (fijn) stof en NO_x (Wet luchtkwaliteit);
- depositie van stikstof (Natuurbeschermingswet);
- geluidsaspecten.

Hierna wordt op deze aspecten kort ingegaan.

Wet luchtkwaliteit

Bij de aanvraag om vergunning is een beschouwing gemaakt in het kader van de Wet luchtkwaliteit, deze is bijgevoegd als bijlage bij de aanvraag.

Als gevolg van de activiteiten van *Graafstroom* wordt een bijdrage van 0,18% voor wat betreft PM₁₀ wordt berekend en 2,2 % voor NO₂. De berekende bijdrage bedraagt hiermee ruimschoots minder dan 3% van de grenswaarde van 40 µg/m³ voor PM₁₀ en NO₂. Hierdoor kan gesteld worden dat *Graafstroom* niet in betekende mate bijdraagt aan de luchtkwaliteit. Een verdere beschouwing / toetsing van luchtkwaliteitsaspecten behoeft dan ook niet plaats te vinden. De aangevraagde situatie kan derhalve als vergunbaar worden beschouwd in het kader van bijlage 2 Wet milieubeheer.

Daarbij wordt nog opgemerkt dat de bedrijfsvoering van *Graafstroom* reeds jaren geëxploiteerd wordt op de huidige locatie en derhalve reeds onderdeel uitmaakt van de achtergrondconcentratie. Voor de toetsing is echter aangenomen dat de gehele aangevraagde situatie wordt toegevoegd aan de huidige achtergrondconcentratie

Stikstofdepositie

De bedrijfsvoering is niet gelegen in een Natura 2000 gebied noch in de directe nabijheid van een dergelijke gebied. In de hierop volgende tabel zijn de meest nabij gelegen te beschermen natuurgebieden weergegeven.

Tabel 2.1 Overzicht nabij gelegen te beschermen gebieden

Gebied	Afstand	Gebied aangewezen als:
Donkse Laagten	1,3 km	Vogelrichtlijn
Biesbosch	6 km	Vogel- en Habitatrichtlijn
Boezems Kinderdijk	7 km	Vogelrichtlijn
Uiterwaarden Lek	12 km	Habitatrichtlijn
Lingegebied & Diefdijk-Zuid	15 km	Habitatrichtlijn

Om te bepalen in hoeverre de beoogde bedrijfsvoering een stikstofdepositie veroorzaakt op nabij gelegen te beschermen natuurgebieden is een stikstofdepositieberekening (Aerius Calculator) uitgevoerd. Deze is als bijlage bij de aanvraag gevoegd.

Op basis van de uitgevoerde berekening is geconcludeerd dat ter plaatse van verschillende Natura 2000 gebieden een bijdrage aan stikstofdepositie wordt berekend. Om te beoordelen of de beoogde situatie vergunningsvrij is in het kader van de Wet natuurbescherming, is onderzocht of in onderhavige situatie gebruik kan worden gemaakt van interne saldering. Hiertoe is een verschilberekening gemaakt tussen de beoogde situatie en de referentiesituatie.

Op basis van de uitgevoerde verschilberekening is geconcludeerd dat ter plaatse van het Natura 2000 gebieden in de beoogde situatie geen bijdrage > 0,00 mol/ha/jaar wordt berekend ten opzichte van de referentiesituatie. Daarmee zijn negatieve gevolgen voor Natura-2000 gebieden uitgesloten en geldt ook geen vergunningplicht in het kader van de Wet natuurbescherming.

Geluid

Geluidshinder kan een mogelijk aspect vormen indien cumulatie met overige projecten plaats zou kunnen vinden.

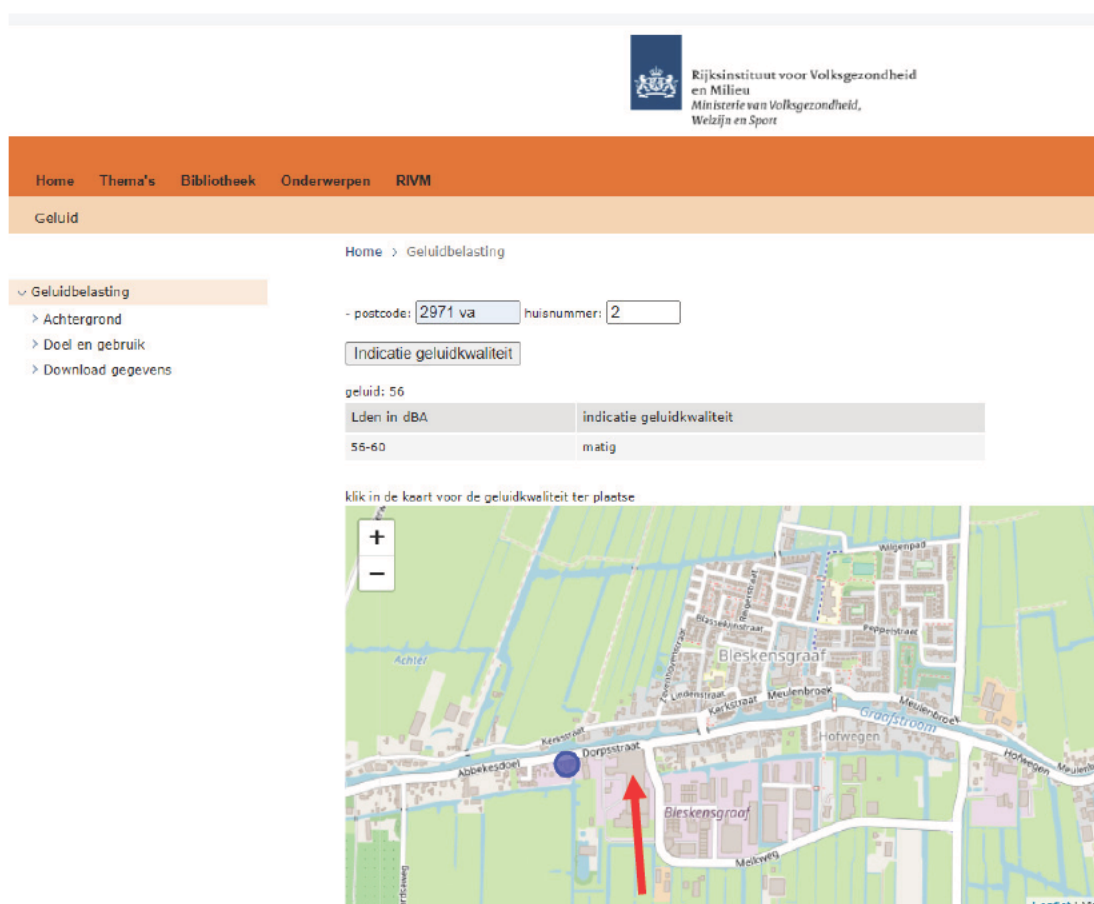
Wanneer geaccumuleerd geluid moet worden beschouwd dan treedt cumulatie op als gevolg van industrielawaai van de bedrijven ter plaatse van te beschermen objecten. De bedrijfsvoering van Graafstroom is gelegen op een gezoneerd industrieterrein.

In het kader van de aanvraag om vergunning is een akoestisch onderzoek uitgevoerd naar de geluidbelasting die optreedt vanwege inrichting na het doorvoeren van de veranderingen. Uit de resultaten blijkt dat de geluidbelasting vanwege Graafstroom op de dichtstbijzijnde woningen maximaal 47 dB(A), 42 dB(A) en 42 dB(A) bedraagt in respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode. De etmaalwaarde bedraagt hiermee 52 dB(A) en is niet verhoogd ten opzichte van de etmaalwaarde die thans op grond van de vigerende vergunning mag optreden. Dit ligt ook nog altijd ruimschoots onder de vastgestelde hogere grenswaarde van 55 dB(A) etmaalwaarde ter plaatse van deze woningen.

Cumulerende geluidbelasting ter plaatse van gevoelige objecten

Door de Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) wordt de cumulatieve geluidbelasting door omgevingsgeluid van weg-, rail- en vliegverkeer, windturbines en industrie weergegeven op een kaart. De kaart biedt op globale schaal een ruimtelijk beeld van de geluidkwaliteit in Nederland voor aandachtsgebieden zoals woonkernen, natuur- en stiltegebieden.

Het geluidgevoelige object dat de meeste geluidhinder vanwege Graafstroom zou kunnen ervaren betreft de woning Abbekesdoel 2. Uit de registratie van RIVM blijkt dat voor deze woning een gecumuleerde geluidbelasting (Lden) optreedt van 56-60 dB(A). Dit wordt gekwalificeerd als *matig*, zie onderstaand figuur (rode pijl betreft inrichting).

Figuur 2.1 Geluidkwaliteit postcodegebied
 (Bron: https://geluid.rivm.nl/geluid/geluidbel_maps.php)

De overige woningen in de nabijheid van Graafstroom krijgen eveneens een *matige* (Lden 55-60 dB(A) tot *tamelijk slechte* (Lden 61-65 dB(A)) geluidkwaliteit toegedicht volgens RIVM.

De geluidniveaus ($L_{AR,LT}$) die in de toekomstige situatie zullen optreden tijdens het ontplooiën van de activiteiten liggen, ter plaatse van Abbekesdoel 2 op 47 dB(A) in de dagperiode, 42 dB(A) in de avond- en 42 dB(A) in de nachtperiode. Op de overige woningen wordt een lagere geluidbelasting berekend.

Wanneer deze belasting wordt omgerekend naar L_{den} middels onderstaande formule komt het L_{den} vanwege *Graafstroom* op 49 dB(A).

$$L_{den} = 10 \cdot 10 \log \frac{12 \cdot 10^{\frac{L_{day}}{10}} + 4 \cdot 10^{\frac{L_{evening}+5}{10}} + 8 \cdot 10^{\frac{L_{night}+10}{10}}}{24}$$

Wanneer vervolgens het L_{den} van *Graafstroom* (gehele bedrijfsvoering dus niet enkel van initiatief) wordt opgeteld bij het indicatieve geluidniveau van het postcodegebied (gemiddeld L_{den} 58 dB(A)) komt dit op een L_{den} van 58,51 dB(A). Op basis hiervan mag worden afgeleid dat het initiatief dat *Graafstroom* wenst te realiseren niet (wezenlijk) zal bijdragen aan de gecumuleerde geluidbelasting van de omgeving.

2.3 Gebruik van natuurlijke hulpbronnen

Om het initiatief, dat eveneens is gericht op het doorvoeren van duurzame maatregelen, te kunnen ontplooiën wordt elektriciteit en drinkwater aangewend waarvan water een natuurlijke maar vernieuwbare hulpbron betreft.

Het leidingwater wordt betrokken vanuit een openbare nutsvoorziening. Middels het doorvoeren van waterbesparende maatregelen wordt het verbruik aan deze natuurlijke hulpbron zoveel als mogelijk beperkt. Het verbruik aan drinkwater is beperkt en heeft geen invloed op de aanwezigheid van deze natuurlijke hulpbron in de omgeving van de inrichting.

2.4 Productie van afvalstoffen

Vanuit de inrichting komen als gevolg van de bedrijfsactiviteiten afvalstoffen vrij. Veruit de grootste afvalstroom bestaat uit ingedikt slib dat afkomstig is uit de waterzuiveringsinstallatie. Het initiatief ziet mede op een theoretische uitbreiding van de productiecapaciteit waardoor de hoeveelheid slib die vrijkomt vanuit de waterzuivering eveneens zou kunnen toenemen. Het ingedikte slib wordt afgevoerd naar een erkend verwerker. Met het separeren van het slib van de waterfractie wordt voorkomen dat deze onopgeloste bestanddelen uiteindelijk worden geloosd op het vuilwaterriool.

Daarnaast komt afval vrij afkomstig van de kantoorruimte, zijnde papier / karton, kunststof en overig huishoudelijk afval (kantine) en ten gevolge van het uitvoeren van onderhoud (werkplaatsen). Omdat met het productievolume ook het aantal medewerkers stijgt zal ook de hoeveelheid aan huishoudelijke afvalstoffen op jaarbasis toenemen. Bij het uitvoeren van onderhoud aan de installaties komen eveneens gevaarlijke afvalstoffen vrij. De afvalstromen worden (zoveel als mogelijk) gescheiden opgeslagen en alle afgevoerd naar een erkend verwerker.

De scheidings- en verwerkingsregels van het Landelijk Afvalbeheerplan worden hierbij als uitgangspunt gehanteerd.

2.5 Verontreiniging en hinder

Verontreiniging van de omgeving vanwege het initiatief zou zich kunnen manifesteren als een verontreiniging van oppervlaktewater, grond en/of grondwater en lucht. Vormen van hinder die kunnen optreden vanwege de kaasproductie zijn geluidhinder, stofhinder, trillingshinder en/of geurhinder. Deze aspecten worden hierna puntsgewijs behandeld.

Verontreiniging oppervlaktewater

Binnen de perceelsgrenzen van Graafstroom zijn diverse sloten gelegen. Het initiatief ziet onder andere op een wijziging van de waterhuishouding in het gebied. Met het vergroten van het bouwvolume dienen immers enkele bestaande watergangen te worden gedempt en worden duikers verplaatst of vergroot. In overleg met het Waterschap is een ontwerp voor compensatie van het oppervlaktewater uitgewerkt zodat nieuwe watergangen worden gegraven. Hiertoe wordt eveneens een procedure op grond van de Waterwet doorlopen.

De watergangen die binnen de terreingrenzen zijn gelegen worden enkel gebruikt om hemelwater dat niet afkomstig is van een bodembedreigende activiteit op te vangen. Het ontstaan van een verontreiniging van het oppervlaktewater mag derhalve niet worden verwacht.

Door deze afvalwaterstromen te lozen op het oppervlaktewater wordt de riolering in het gebied zoveel als mogelijk (hydraulisch) ontlast.

Bodemverontreiniging

Binnen de bedrijfsvoering van *Graafstroom* worden (potentieel) bodembedreigende activiteiten uitgevoerd, zijnde de opslag van producten in bulk en verpakkingen, het lossen van vloeistoffen, het aanwenden van pompen en leidingwerk, werkzaamheden in de werkplaatsen en in het laboratorium et cetera. De activiteiten die als bodembedreigend kunnen worden aangemerkt zijn alle reeds bestaand echter zal door een realisatie van een extra productiegebouw het aantal locaties toenemen.

In paragraaf 9.2 van de toelichting op de aanvraag is een bodemrisicoanalyse opgenomen voor de te onderscheiden bodembedreigende activiteiten. Op grond van die bodemrisicoanalyse kan worden geconcludeerd dat voor de bedrijfsvoering van *Graafstroom* te allen tijde een verwaarloosbaar bodemrisico kan worden gegarandeerd door toepassing van bron en effectgerichte voorzieningen en -maatregelen. Het personeel is daarbij geïnstrueerd hoe te handelen in geval van calamiteiten.

Luchtverontreiniging

Als gevolg van de bedrijfsvoering van *Graafstroom* kan slechts bij een klein aantal activiteiten een emissie naar de lucht ontstaan. Deze zijn hieronder nader toegelicht.

Vluchtige organische stoffen

Er wordt binnen de inrichting niet tot nauwelijks gebruik gemaakt van vluchtige organische stoffen. Er is dan ook geen sprake van een oplosmiddeleninstallatie als bedoeld in afdeling 2.11 van het Activiteitenbesluit.

Door toepassing van good-housekeeping regels als het afsluiten van emballage, handmatig bijwerken van beschadigingen, spaarzaam gebruik van middelen etc. wordt het verbruik aan oplosmiddelen zoveel mogelijk gereduceerd. De bij het gebruik vrijkomende oplosmiddelen worden daarbij diffuus geëmitteerd op de buitenlucht.

Gezien de hoeveelheid aan VOS welke op jaarbasis wordt aangewend in relatie tot het aantal uren dat wordt gewerkt kan worden gesteld dat geen van de emissiegrenswaarden uit artikel 2.5 Activiteitenbesluit van toepassing zullen zijn. Het opleggen van een emissie-eis wordt dan ook niet noodzakelijk geacht.

Lasgassen/snijden

Binnen de inrichting wordt slechts in voorkomende gevallen gebruik gemaakt van een lasapparaat of snijbrander. Er wordt niet gelegeerd staal gelast en roestvaststaal. Er wordt gebruik gemaakt van het MAG en TIG (Metal Active Gas respectievelijk Tungsten Inert Gas) procedé en het elektrische lasproces. Bij het lassen van RVS wordt ook gebruik gemaakt van formeergas als backinggas.

De jaarlijkse hoeveelheid lasdraad /laselektroden bedraagt voor alle lasprocessen tezamen ca. 100 kilogram.

Door middel van 'good-housekeeping'-regels, zoals lassen met een rustige vlamboog en een zo kort mogelijke boogafstand, lassen van schoon materiaal en dergelijke wordt de emissie van lasdampen zoveel mogelijk beperkt.

Bij het lassen wordt, indien mogelijk, gebruik gemaakt van puntbronafzuiging waarmee het lasgas dat vrijkomt afzuigt, middels een filterinstallatie reinigt en de gereinigde luchtstroom terugblaast in de ruimte.

Geluidhinder

Voor het onderdeel geluidhinder wordt verwezen naar paragraaf 2.2 van deze rapportage.

Stofhinder

Er zijn geen processen binnen de inrichting die relevant kunnen worden genoemd voor het aspect stofverspreiding. Droogprocessen vinden binnen de inrichting niet plaats.

De grondstof die als vaste stof wordt opgeslagen betreft zout dat niet tot nauwelijks stuifgevoelig is. Het zout wordt opgeslagen in een silo. Bij het vullen van de silo vanuit bulktransportvoertuig wordt de luchtstroom die wordt verdrongen aan de bovenzijde van de silo gefilterd met een stoffilter.

Op het buitenterrein worden diverse afvalstoffen opgeslagen als papier/karton, lege verpakkingsmaterialen, et cetera. Een deel van deze afvalstoffen kan verwaaien indien hiertegen geen voorzieningen worden getroffen. Alle verwaaibare afvalstoffen worden daarom opgeslagen in afgesloten opslagvoorzieningen dan wel zodanig opgeslagen dat deze zijn beschermd tegen de invloed van wind.

Trillinghinder

Binnen de inrichting en ook in de te realiseren productieruimten zijn installaties opgesteld welke trillingen kunnen voortbrengen en overbrengen op vloer- of overige constructiedelen, indien hiertoe geen beperkende maatregelen zijn getroffen. Deze installaties zijn pompen en compressoren. Deze voorzieningen zijn alle opgesteld met toepassing van trillingsisolatoren om trillingsoverdracht of resonantie te voorkomen en daarmee dat trillingen, als gevolg van het in werking zijn van de installatie, worden doorgegeven aan de omliggende constructiedelen.

De dichtstbijzijnde woningen/kantoorgebouwen van derden zijn gelegen op een afstand van tenminste 35 meter van de dichtstbijzijnde installaties. Gezien de getroffen voorzieningen en deze afstanden mag worden gesteld dat de inrichting niet voelbaar in werking zal zijn ter plaatse van deze trillingsgevoelige bestemmingen.

Beschadiging van gebouwen buiten de inrichting als gevolg van de geëxploiteerde activiteiten mag eveneens niet worden verwacht gezien de grootte van de installaties die de trillingen kunnen veroorzaken en de toegepaste voorzieningen.

De terreindelen van de inrichting zijn voorzien van een asfalt- of betonnen(elementen)verharding. Het oppervlak van deze verharding is zo vlak mogelijk afgewerkt. Indien in de toekomst eventuele oneffenheden ontstaan, worden deze op adequate wijze hersteld. Het aan- en af te voeren materiaal veroorzaakt tijdens laden/lossen geen merkbare trillingen.

Geurhinder

De te onderscheiden relevante geurbronnen binnen de inrichting van Graafstroom betreffen de luchtbehandelingsinstallaties. Deze installaties verversen de binnenlucht van de kaasmakerij. Deze luchtstroom is enkel geurrelevant wanneer reinigingswerkzaamheden worden uitgevoerd in de kaasmakerij.

Er zijn 6 stuks luchtbehandelingsinstallaties in de bestaande kaasmakerij gesitueerd en er zullen 6 stuks in de toekomstige kaasmakerij worden opgesteld. Voorts zijn de afzuiging van het zuiveringsgebouw van de afvalwaterzuivering en de twee slibcontainers van de afvalwaterzuivering relevant voor het aspect geur.

De afvalwaterzuivering bestaat uit een tweetal afgedekte influent buffertanks, een in pandig opgestelde DAF-unit en een afgedekte effluent buffertank. Het ingedikte slib wordt opgeslagen in open containers die ongeveer 2 maal per week wordt afgevoerd. De meest relevante procesonderdelen van de waterzuiveringsinstallatie zijn afgedekt en/of worden op onderdruk gehouden, middels een aansluiting op een ventilator. De afgezogen lucht wordt door een in pandig opgestelde geurfilter geleid dat middels een actiefkool pakket de geurstoffen uit de overdekte onderdelen van de afvalwaterzuivering afvangt.

De bronnen die zijn gerelateerd aan de afvalwaterzuivering kunnen voor een geuremissie zorgen gedurende 8.760 uur per jaar, de luchtbehandelingsinstallaties zijn enkel relevant bij het uitvoeren van reinigingswerkzaamheden die ongeveer 1 uur per dag plaatsvinden.

Voor de toekomstige inrichting (totale theoretische capaciteit 700 miljoen liter melk) is een geuronderzoek uitgevoerd om daarmee de geurbelasting naar de omgeving te bepalen. Aan de bestaande geurbronnen zijn daarbij geurmetingen verricht, de toekomstige bronnen (luchtbehandelingskasten) zijn geprognosticeerd (gelijk aan huidige bronnen). Voor de afvalwaterzuivering is een schaafactor 2 toegepast op de gemeten geuremissies.

Op basis van het geuronderzoek is voor de piekgeurbelasting bepaald dat bij diverse woningen en andere geurgevoelige objecten niet wordt voldaan aan de hindergrens maar overal wordt voldaan aan de ernstige hindergrens zoals bepaald in het geurbeleid van de provincie Zuid-Holland. De toename in de geurbelasting als gevolg van de productie-uitbreiding is beperkt ten opzichte van de bestaande situatie.

Voor de toekomstige inrichting bij maximale inname zullen verdere brongerichte maatregelen worden getroffen. Dit naar aanleiding van de onderzoeksresultaten van het geuronderzoek. Op basis daarvan zullen in de nieuwe kaasmakerij alle transportbanden worden voorzien van een geheel omsloten omkasting. Dit maakt dat bij het doorlopen van het reinigingsprocédé geen dampen vrijkomen in de ruimte zelf maar binnen de omkasting blijven die als condens worden afgevoerd naar de WZI.

Omdat middels de luchtbehandeling de binnenlucht wordt ververst zullen deze dampen daarmee niet meer worden geëmitteerd op de buitenlucht. De geurbronnen vanwege de nieuwe productiehal komen hiermee in zijn geheel te vervallen.

Voorts zullen de slibcontainers van de waterzuiveringsinstallatie worden afgedekt en later ook inpandig worden opgesteld (in het Heliosgebouw dat thans wordt gerealiseerd). Bij inpandige opstelling wordt de ruimtelucht van de containerruimte afgezogen en door een biofilter (geurreducerendement tenminste 70%) geleid om ook die geuremissie sterk te kunnen reduceren.

Met het doorvoeren van deze geurreducerende maatregelen is de geurbelasting die zal optreden vanwege de toekomstige bedrijfsvoering (na productieuitbreiding) vergelijkbaar of lager dan in de bestaande, vergunde situatie.

2.6 Risico ongevallen/rampen, gelet op gebruikte stoffen of technologieën

Omstandigheden die kunnen leiden tot een ongewoon voorval met ernstige gevolgen kunnen ontstaan wanneer beschermingsmaatregelen falen en/of wanneer deze een externe oorsprong kennen.

Opgemerkt wordt dat alle procesapparatuur en installaties inclusief bijbehorende veiligheidsvoorzieningen periodiek en preventief worden onderhouden om het falen van installatieonderdelen te voorkomen. Voorafgaand aan het in gebruik stellen van installaties wordt een inspectie uitgevoerd aan kritische onderdelen om mankementen voorafgaand aan in gebruik name te kunnen constateren en verhelpen.

De redelijkerwijs mogelijk geachte ongewone voorvallen die zich kunnen voordoen zijn:

- Vrijkomen proceswater in het oppervlaktewater of de bodem bij een stagnatie in de lozingssituatie waardoor (tijdelijk) niet kan worden geloosd.
- Falen procesapparatuur waarbij ammoniak vrijkomt.
- Vrijkomen vloeistoffen uit bulktransportmiddel.

Met de voorzieningen die binnen de inrichting aanwezig zijn kunnen de gevolgen voor het milieu en de directe omgeving vanwege een dergelijk voorval zo veel als mogelijk worden beperkt. De voorzieningen die aanwezig zijn en maatregelen die hiertoe kunnen worden genomen zijn:

Vrijkomen proceswater

- Afsluiters die kunnen worden geplaatst in de afvoersystemen die lozen op het oppervlaktewater.
- Aanspreken buffervoorzieningen die aanwezig zijn voor de tijdelijke opslag van afvalwater.
- Tijdelijk staken schoonmaakprocedures waarbij water moet worden geloosd
- Afvoer afvalwater per as.
- Mogelijkheden toepassen schermen in oppervlaktewater om verspreiding te voorkomen.

Vrijkomen ammoniak

- Signalerings- en inbloksystemen in koelcircuit.
- Ruime afstand van opstelplaats koelsysteem tot aan woningen/bebouwing van derden.

Vrijkomen vloeistoffen uit bulktransport

- Gehele vloer onder losplaatsen is vloeistofdicht uitgevoerd.
- Opvangcapaciteit vloeistofdichte vloer is gelijk aan inhoud transportvoertuig.
- Mogelijkheid tot plaatsing afsluiters in interne riolering om afvoer vloeistoffen naar waterzuivering te voorkomen.

Overige ongewone voorvallen als brand en/of kortsluiting zijn denkbaar echter niet specifiek anders dan voor elk willekeurig ander bedrijf. Daarenboven wordt de hoeveelheid aan brandbare (vloeistof)stoffen die binnen de inrichting aanwezig moeten zijn zoveel als mogelijk beperkt.

Alle elektrische installaties worden periodiek gecontroleerd en geïnspecteerd op veiligheid en beschadigingen om de kans op kortsluiting te minimaliseren.

Indien zich in een inrichting een ongewoon voorval voordoet of heeft voorgedaan, waardoor nadelige gevolgen voor het milieu zijn ontstaan of dreigen te ontstaan, wordt dit zo spoedig mogelijk gemeld bij het bevoegd gezag conform artikel 17.1 en 17.2 van de Wet milieubeheer.

Besluit Risico's Zware ongevallen 2015 (Brzo)

Binnen de inrichting zijn geen stoffen /producten in zodanige hoeveelheden aanwezig dat de grenswaarden welke genoemd worden in kolom 2 van deel 1 en deel 2 van bijlage I bij de Richtlijn 2012/18/EU van 4 juli 2012 betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken worden overschreden. Hoewel de opslag van gevaarlijke stoffen licht zal toenemen zal ook de toekomstige bedrijfsvoering niet vallen onder de werkingssfeer van het Brzo.

Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)

Binnen de inrichting van Graafstroom is een ammoniak koelinstallatie (2.200 kg) aanwezig, die wordt gebruikt voor de koeling van melk en melkproducten.

Het Besluit externe veiligheid inrichtingen is hierdoor van toepassing op inrichtingen (artikel 2, lid 1, onder g). Aangezien de hoeveelheid kleiner is dan 10.000 kg is er sprake van een zogenaamde categoriale inrichting (Bevi, artikel 4, lid 5, onder c). Op grond van tabel 6 bijlage 1 en tabel 3 van bijlage 2 van het Revi mag worden geconcludeerd dat voor deze installatie waarbij alle ammoniakvoerende onderdelen (condensor met verbindend leidingwerk eventueel uitgezonderd), zijn opgesteld in een machinekamer (opstellingsuitvoering 1), het plaatsgebonden risico rondom de desbetreffende installatie kleiner dan 10-6 per jaar is.

Dit maakt dat geen afstand tot al dan niet geprojecteerde kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten in acht genomen hoeft te worden genomen. De grens van het invloedsgebied in dit geval is niet relevant, ofwel het groepsrisico, de mogelijkheden voor rampbestrijding en de mate van zelfredzaamheid van de bevolking behoeven niet te worden verantwoord.

Opslag gevaarlijke stoffen

Binnen de inrichting worden gevaarlijke stoffen in zowel tanks als in verpakkingen opgeslagen. Er zijn geen opslagvoorzieningen aanwezig waarin meer dan 10 ton aan ADR geclassificeerde goederen in emballage wordt opgeslagen.

Gevaarlijke stoffen in opslagtanks

De opslagtanks voor gevaarlijke (ADR geclassificeerde) vloeistoffen zijn uitgevoerd en opgesteld conform de richtlijn PGS 31. Dit betreft de tanks voor de opslag van natronloog (25%-ig), salpeterzuur (53%-ig) en Horolith. Dit betreft alle niet brandbare ADR 8 geclassificeerde stoffen verpakkingsgroep II of III.

De tanks zijn voorzien van een niveaumeting. De maatregelen die zijn getroffen voor wat betreft overvulbeveiliging zijn afgestemd op een Typical 1 als bedoeld in de richtlijn PGS 31.

De opslagtanks die in pandig zijn opgesteld ten behoeve van het CIP proces (CIP vloeistoffen) zijn voorspoel- en naspoelwater en waterige oplossingen (< 1%) van natronloog, salpeterzuur en/of Horolith. Hoewel de zure en basische oplossingen als ADR 8 geclassificeerd kunnen worden maken de deze tanks onderdeel uit van de CIP procesinstallatie en vallen omwille daarvan niet onder de werkingssfeer van de richtlijn PGS 31.

Werkvoorraad verpakte gevaarlijke stoffen

In verschillende werkruimten zoals de werkplaatsen van de technische dienst, het algemeen kwaliteitslaboratorium, laboratorium waterzuivering en de productieafdelingen (ten behoeve van omgevingsreiniging) zijn diverse ADR geclassificeerde producten aanwezig. Dit betreft zowel de werkvoorraad als ook de opslagvoorraad van de stoffen die op de betreffende afdeling of in de ruimte worden gebruikt. De werkvoorraad in deze ruimten voldoet aan de beschrijving van voorschrift 3.1.3 en toelichting van de richtlijn PGS15 (2016 versie 1.0 [september 2016]). De opslaghoeveelheden in deze ruimten zijn zodanig beperkt dat de ondergrenzen zoals genoemd in paragraaf 1.3 (tabel 1.2) van de PGS15 niet worden overschreden en derhalve geen brandwerende opslagvoorzieningen zijn vereist.

Voor de in pandige opslag van verpakte gevaarlijke stoffen geldt dat de opgeslagen hoeveelheden de hoeveelheid van 2.500 kg/l niet overschrijden. Opgemerkt wordt dat in het chemielokaal voor reinigingsmiddelen (noordelijke productiegebouw) weliswaar meer dan 2.500 kg/l aan ADR geclassificeerde goederen aanwezig is echter betreft dit werkvoorraad (één aangesloten emballage + 1 reserve emballage).

Opslag verpakte gevaarlijke stoffen

Voor opslaghoeveelheden groter dan de genoemde ondergrenzen zijn losse brandwerende kasten aanwezig.

Voorts kan worden opgemerkt dat de opslag van ADR geclassificeerde stoffen verdeeld is over verschillende gebouwen en ruimten die binnen de inrichting zijn gelegen en 60 minuten brandwerend van elkaar zijn gescheiden. De aanwezige ADR geclassificeerde stoffen zijn derhalve verdeeld over verschillende brandcompartimenten.

Op het buitenterrein worden in twee opslagvoorzieningen onder andere ADR geclassificeerde hulpstoffen in spuitbussen en niet ADR geclassificeerde smeermiddelen en smeervet alsmede afvalstoffen (spuitbussen, afgewerkte olie, lege emballage, batterijen, lampen et cetera) opgeslagen. Deze opslagvoorzieningen zijn niet brandwerend uitgevoerd.

In de opslagvoorziening voor de hulpstoffen worden ADR geclassificeerde producten opgeslagen in een hoeveelheid kleiner dan de ondergrenzen zoals genoemd in tabel 1.2 van de PGS 15. De opslagvoorziening voor afvalstoffen is op zodanige afstand van de inrichtingsgrens, bouwwerken en/of brandbare objecten gesitueerd dat voor deze opslagvoorzieningen op grond van voorschrift 3.2.3 van de PGS15 een WBDBO niet noodzakelijk wordt geacht.

Opslag van gasflessen

Voor de opslag van (> 125 liter doch < 2.500 liter waterinhoud) gasflessen is een opslagvoorziening gerealiseerd. Deze opslagvoorziening is niet brandwerend uitgevoerd. Deze voorziening is op een afstand van tenminste 3 meter en 5 meter van de inrichtingsgrens respectievelijk bouwwerk of brandbaar object geplaatst (overeenkomstig tabel 6.1 PGS15).

Brandpreventie en brandrepressieve voorzieningen

Binnen de inrichting wordt een beperkte hoeveelheid (licht)ontvlambare en brandbare producten opgeslagen. Voor een nadere omschrijving van de getroffen voorzieningen t.a.v. de opslag van deze producten wordt verwezen naar hoofdstuk 3 van de toelichting op de aanvraag. Ten behoeve van ontruiming van het pand, in geval van een calamiteit, is noodtransparantverlichting aanwezig. Tevens zal het noodplan in werking treden. Binnen de inrichting geldt, behoudens op speciaal hiertoe aangewezen plaatsen (rokersruimten), een algeheel rookverbod.

Om de gevolgen van een eventuele brand zo veel mogelijk te kunnen beperken zijn binnen de inrichting op strategische plaatsen de benodigde handblusmiddelen en brandslanghaspels gesitueerd. De blusmiddelen zijn voor direct gebruik beschikbaar en worden gekeurd. Bij gebleken noodzaak zal de regionale brandweer worden ingeschakeld.

De bedrijfsvoering is voorzien van een brandmeldinstallatie die periodiek wordt onderhouden door een erkend bedrijf. Op enkele plaatsen binnen het bedrijf is een argon gasblussysteem aanwezig. Het blussen van een brand berust voor een dergelijk systeem op het principe van het wegnemen van alle zuurstof door het vullen van de ruimte met een inert gas. De automatische brandblussystemen (pakhuis en besturing MCC kantoor) worden eveneens door een erkend bedrijf gecontroleerd.

2.7 Risico's voor de menselijke gezondheid

Voor wat betreft het initiatief zouden gezondheidseffecten op kunnen treden voor werknemers ter plaatse van het bedrijf en voor omwonenden die in de direct nabijheid wonen. Om de effecten op gezondheid van werknemers tot een minimum te beperken worden maatregelen getroffen op grond van de Arbeidsomstandigheden wetgeving.

De risico's van de bedrijfsvoering zijn in kaart gebracht middels een risico inventarisatie en -evaluatie. Hiermee worden gezondheidseffecten op werknemers zoveel als mogelijk voorkomen.

Door werknemers te beschermen tegen de blootstelling aan stoffen en mogelijke gevaren worden omwonenden die op grotere afstand verblijven eveneens beschermd tegen directe gevaren voor de gezondheid.

Indirecte gevaren zijn verontreiniging van drinkwater, luchtkwaliteit en geluidhinder. De werkzaamheden die zijn gerelateerd aan het initiatief hebben op geen enkele wijze effect op de kwaliteit van drinkwater. Reeds in voorgaande paragrafen is onderbouwd dat het project niet leidt tot een ontoelaatbare emissie aan stoffen en/of geluid.

Gezien het bovenstaande is het dan ook niet aannemelijk dat het project tot een verslechtering van de gezondheidssituatie ter plaatse van omliggende woningen en overige gevoelige objecten zal leiden.

3. PLAATS VAN HET PROJECT

Bij mate van kwetsbaarheid van het milieu in de gebieden waarop het initiatief van invloed kan zijn moet in het bijzonder in overweging worden genomen de onderwerpen in de navolgende paragrafen.

3.1 Bestaand grondgebruik

De bedrijfsvoering van Graafstroom gevestigd aan de Dorpsstraat te Blekskensgraaf. De Dorpsstraat gaat naar het westen over in Abbekesdoel en in het oosten in Hofwegen en kan worden omschreven als lintbebouwing met woningen en enkele kleinschalige bedrijven. Deze bebouwing is ten zuiden gesitueerd van de waterloop De Graafstroom. Het gebied buiten de dorpskern betreft een poldergebied dat ten zuiden van de inrichting wordt doorsneden door de Provinciale weg N214.

De bebouwing van Bleskensgraaf ligt weliswaar op een bedrijventerrein doch te midden van woonbebouwing, de meest nabij gelegen (bedrijfs)woningen liggen op circa 20 tot 25 meter van de inrichting (Melkweg en Abbekesdoel) en op circa 30 meter aan de overzijde van de waterloop De Graafstroom.

Graafstroom is op de huidige locatie opgericht in 1908 en vormt met op dit moment ongeveer 85-90 FTE een van de grootste werkgevers van het dorp. *Graafstroom* ligt op het westelijke deel van het bedrijventerrein waarop diverse bedrijven zijn gelegen met name gericht op detail- en groothandel en enkele metaal-/elektrotechnische bedrijven. In onderstaande figuur is de ligging van *Graafstroom* in het bedrijventerrein weergegeven met een rode omkadering.

Figuur 3.1 Ligging Graafstroom in bedrijventerrein (Bron: Bestemmingsplan Dorpskernen)

Het bestaand grondgebruik betreft productieruimten en installaties alsmede onverharde terreindelen (grasland met waterlopen). Het huidige bestemmingsplan Dorpskernen zoals vastgesteld op 13 februari 2012 (identificatie NL.IMRO.1927.BPdorpskernen-VG01) bestemd de percelen van Graafstroom waarop het initiatief ziet als Bedrijventerrein.

De functieaanduiding voor de percelen is tweeledig. Het voorterrein inclusief een gedeelte van de voorfabriek en kaasmakerij heeft de functieaanduiding t/m categorie 3.1. De meer oostelijk en westelijk gelegen gedeelten hebben de functieaanduiding t/m categorie 2. Dit geldt evenzo voor het zuidoostelijke terrein. Het middenterrein heeft de functieaanduiding 3.2. Alle percelen en daarmee dus eveneens voornoemde percelen hebben (ook) de functieaanduiding specifieke vorm van bedrijf-5 op grond waarvan de exploitatie van een zuivelfabriek t/m categorie 5.1 mogelijk wordt gemaakt.

Daarmee wordt het realiseren van het initiatief passend geacht binnen het vigerende bestemmingsplan. Het verlies aan oppervlaktewater dat optreedt ten gevolge van het realiseren van het nieuwe productiegebouw en het wijzigen van de terreinlayout wordt gecompenseerd in overleg met het Waterschap.

Omdat het initiatief niet toeziet op de realisatie van een woning of andere gevoelige bestemming behoeft niet te worden onderzocht in hoeverre de realisatie van het initiatief mogelijkserwijs belemmerd zou kunnen werken voor omliggende bedrijfsfuncties.

3.2 De relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied

De natuurlijke hulpbronnen in het gebied zijn oppervlakte-/grondwater, bodem, zon en wind. Hierbij zou met name het regeneratievermogen van bodem en grondwater aangetast kunnen worden door de bedrijfsactiviteiten.

Hierover wordt opgemerkt dat grondwater niet wordt aangewend en er uitsluitend hemelwater dat niet afkomstig is van een bodembeschermende voorziening wordt geloosd op het oppervlaktewater. Voorts wordt een verwaarloosbaar bodemrisico bereikt met de voorgenomen maatregelen en voorzieningen gericht op bodembescherming. Tenslotte ziet het initiatief niet op de winning van delfstoffen.

Er bestaat dan ook geen aanleiding te veronderstellen dat het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen in het gebied wordt aangetast.

3.3 Opnamevermogen van het natuurlijke milieu

Natura 2000-gebieden

Op grond van artikel 2.7 lid 2 van de Wet natuurbescherming is het verboden zonder vergunning projecten of andere handelingen uit te voeren die, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in een Natura 2000-gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Het initiatief is niet gelegen in een Natura 2000 gebied. Wel zijn in de omgeving van het initiatief een aantal Natura 2000 gebieden gesitueerd. De gebieden zijn in tabel 3.1 weergegeven.

Tabel 3.1 Overzicht nabij gelegen te beschermen gebieden

Gebied	Afstand	Gebied aangewezen als:
Donkse Laagten	1,3 km	Vogelrichtlijn
Biesbosch	6 km	Vogel- en Habitatrichtlijn
Boezems Kinderdijk	7 km	Vogelrichtlijn
Uiterwaarden Lek	12 km	Habitatrichtlijn
Lingegebied & Diefdijk-Zuid	15 km	Habitatrichtlijn

Gezien de afstand in relatie tot de activiteiten die binnen de inrichting plaatsvinden mogen negatieve effecten vanwege geluid, lichthinder, visuele verstoring en effecten op de bodem, verdroging /vernatting, reeds op voorhand niet worden verwacht. Wel zou het project (beoogde situatie) een stikstofdepositie kunnen veroorzaken op een beschermd natuurgebied. Hierbij wordt opgemerkt dat de verandering van de inrichting mede ziet op het verduurzamen van de bedrijfsvoering.

In het verleden is niet eerder een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming verleend. Bij de revisievergunning van 25 juni 2021 is voor de bedrijfsvoering geen Wnb vergunning benodigd gebleken aangezien gebruik is gemaakt van intern salderen waarvoor (nog) geen vergunningplicht geldt.

De berekening van de stikstofdepositie in de beoogde situatie is uitgevoerd met de Aerius calculator (versie 2022.2). Op basis van de uitgevoerde berekening is geconcludeerd dat ter plaatse van verschillende Natura 2000 gebieden een bijdrage aan stikstofdepositie wordt berekend. Om te beoordelen of de beoogde situatie vergunningsvrij is in het kader van de Wet natuurbescherming, is onderzocht of in onderhavige situatie gebruik kan worden gemaakt van interne saldering. Hiertoe is een verschilberekening gemaakt tussen de beoogde situatie en de referentiesituatie.

Op basis van de uitgevoerde verschilberekening is geconcludeerd dat ter plaatse van het Natura 2000 gebieden in de beoogde situatie geen bijdrage > 0,00 mol/ha/jaar wordt berekend ten opzichte van de referentiesituatie. Daarmee zijn negatieve gevolgen voor Natura-2000 gebieden uitgesloten en geldt geen vergunningplicht in het kader van de Wet natuurbescherming.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is een netwerk van deels bestaande en deels nieuwe natuurgebieden die door ecologische verbindingzones met elkaar verbonden zijn. Het initiatief is niet gelegen binnen een gebied dat is opgenomen in het Natuurnetwerk Nederland.

Wel zijn in de omgeving enkele onderdelen van de NNN gelegen, in zowel zuidelijke (afstand circa 1 kilometer als in noordelijke richting (afstand circa 1,5 km) van het initiatief (Groene Hart Alblasserwaard). Deze zijn in een groene kleur weergegeven in onderstaande figuur. Daarbij is de ligging van Graafstroom aangeduid met een rode ster. Het initiatief heeft geen effect of gevolgen voor gebieden die behoren tot het Natuurnetwerk Nederland.

Figuur 3.2 Weergave gebieden NNN (Bron: Atlas leefomgeving)

Natuurparken

In totaal zijn in Nederland 21 Nationale Parken vastgesteld. Het initiatief is niet gelegen in een dergelijk park. Het meest nabij gelegen natuurpark is Natuurpark De Biesbosch, ten zuiden van de bedrijfsvoering op ca. 6,5 km van het initiatief. Het initiatief heeft geen effect of gevolgen voor de Nationale parken in Nederland.

Bosgebieden/kustgebieden

De directe omgeving van Graafstroom kenmerkt zich door polderlandschappen met weilanden en sloten. Bosgebieden zijn niet in de directe omgeving van het initiatief gelegen.

De Nederlandse kust is gelegen op ca. 48 km gelegen van het initiatief. En negatief effect vanwege het initiatief mag niet worden verwacht ter plaatse van bovengenoemde gebieden.

Archeologische / cultuurhistorische waarden

In de cultuur historische atlas van de Provincie Zuid Holland zijn enkele percelen van Graafstroom aangemerkt met een redelijke tot hoge trefkans op archeologische sporen direct onder het maaiveld of op een dieper niveau. Deze delen zijn in onderstaande figuur met een bruine kleur aangeduid.

Figuur 3.3 Weergave gebieden met redelijke tot hoge trefkans op archeologische sporen (Bron: Cultuurhistorische Atlas)

Op het voorterrein, dat valt binnen deze gebieden wordt een nieuwe voorfabriek gerealiseerd. Op deze terreindelen zijn reeds diverse graafwerkzaamheden uitgevoerd voor het oprichten van bouwwerken in het verleden. De grond is hier hiermee reeds geroerd. Daar waar het nieuwe productiegebouw wordt opgericht is geen sprake van een gebied met redelijke tot hoge trefkans op archeologische sporen.

Op de cultuurhistorische kaart van provincie Zuid-Holland zijn de historisch waardevolle structuren en gebieden aangegeven. Het perceel waar het initiatief van *Graafstroom* is geprojecteerd binnen de biotoop van Molen De Vriendschap, zie onderstaande figuur waarin Graafstroom is aangeduid met een rode ster, de molen is weergegeven met een blauwe stip.

Figuur 3.4 Weergave Windmolenbiotoop (Bron: Cultuurhistorische Atlas)

Met het ontwerp van de gebouwen en bouwwerken is rekening gehouden met deze molenbiotoop om negatieve gevolgen te voorkomen.

De percelen liggen niet binnen overig cultuurhistorisch waardevol gebied.

Gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid

Het initiatief is ten zuidwesten gelegen van de dorpskern Bleskensgraaf. In deze kern wonen enkele duizenden inwoners. Het dichtstbijzijnde gebied met een hoge bevolkingsdichtheid is de stad Dordrecht dat is gelegen op zo'n 5 kilometer van Graafstroom.

De voornaamste invloed welke de inrichting in haar omgeving kan hebben betreft geluid en luchtkwaliteitsaspecten. Zoals reeds eerder toegelicht zal de bedrijfsvoering ter plaatse van de te beschermen objecten (woningen) geen ontoelaatbare geluidhinder of luchtkwaliteit veroorzaken. Dit geldt evenzo voor gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid op veel grotere afstand.

Er vinden geen activiteiten plaats die uit oogpunt van externe veiligheid niet in gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid zouden kunnen worden uitgevoerd.

4. KENMERKEN VAN HET POTENTIËLE EFFECT

De effecten die de inrichting van *Graafstroom* tot gevolg kan hebben zijn zeer beperkt (zeer lokaal) van omvang. Er zijn ten gevolge van het initiatief geen effecten denkbaar waarbij grote delen van de bevolking moeten worden geëvacueerd of waarbij de dorpskern van Bleskensgraaf zou kunnen worden betrokken.

De invloed vanwege de inrichting op nabij gelegen kwetsbare gebieden is verwaarloosbaar gezien de grote afstand tot deze gebieden. Er is evenmin sprake van een grensoverschrijdend effect gezien de dichtstbijzijnde landsgrens (België) hemelsbreed is gelegen op circa 40 kilometer ten zuiden van de inrichtingsgrens.

5. RESUMÉ

Graafstroom voorziet voor de toekomst een kaasbereiding vanuit verschillende melksoorten met verschillende duurzaamheidskenmerken en een toenemende differentiatie van kaassoorten. Het verwerken en produceren van deze verschillende melk- respectievelijk kaassoorten vraagt om een fysieke scheiding van productie- en opslagfaciliteiten om steeds terugkerende tussentijdse reinigingsstappen te voorkomen. Dit vergt tanks en productielijnen die zijn toegewijd aan één of enkele specifieke soort(en) melk of kaas.

Voorliggende initiatief ziet daarom op een uitbreiding van de gebouwen voor productie, opleg en veredeling van kaasproducten. Daarnaast wenst *Graafstroom* haar huidige productie, opleg en veredelingsfaciliteiten blijvend te kunnen optimaliseren en te verduurzamen. De huidige fysieke ruimte is hiervoor ontoereikend.

Met de voorzieningen en maatregelen die worden geïntroduceerd mogen geen specifieke nadelige effecten vanwege het initiatief worden verwacht. Het in werking hebben van de inrichting na uitbreiding zal dan ook geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu met zich meebrengen noch is sprake van relevante gevaarsaspecten voor de omgeving.

Indien het bedrijf vertrekt van de locatie, kan de invloed van het initiatief en daarmee het effect omkeerbaar gemaakt worden. Hierdoor wordt het dan ook niet noodzakelijk geacht om een milieueffectrapportage op te stellen.